
оцінки впливу на довкілля щодо запобігання негативного впливу на довкілля на етапі проектування господарських об'єктів і видів діяльності.

Література:

- 1) Впровадження оцінки впливу на довкілля в Україні: аналіз ризиків і перспектив (громадське бачення) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://necu.org.ua/wp-content/uploads/2019/04/Брошура_Впровадження_ОВД_08.04.pdf
- 2) ДБН А.2.2-1-2003 Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://doc.ukrsm.com/dbn-a-2-2-1-2003-ovns>
- 3) Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>
- 4) Проблемні питання процедури оvd: аналіз і пропозиції [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://necu.org.ua/wp-content/uploads/2018/12/Проблемні_питання_процедури_ОВ

КРІЛЬ Сергій, магістрант групи мЕ-1
Науковий керівник: **к.геогр. н, доц. Янковська Л. В.**

ІСТОРІЯ ПІДПРИЄМСТВА ВАТ «ТЕКСТЕРНО» ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

Тернопільське об'єднання «Текстерно» було засновано у 1968 р. як виробничий комплекс з повним технологічним циклом переробки бавовни-волокна в готові тканини. Комплекс займає площу у 220 000 кв. м. і складається з трьох фабрик – прядильної, ткацької і обробної. 17 лютого 1968 року була введена в експлуатацію 1-ша черга прядильного виробництва, в 1969 році 2-га черга. В 1970 році почала працювати ткацька фабрика, а в 1975 році було введено в експлуатацію

обробне виробництво і комбінат
вийшов на випуск тканин проектних потужностей.

У 2005 р. на підприємстві проведена повна реконструкція і технічне переозброєння виробничих потужностей сучасним високотехнологічним обладнанням провідних машинобудівних фірм Європи. З тих пір виробництво високоякісної тканини зі 100% бавовни з різними видами обробки збільшилося до 7 млн. кв. м. в місяць. Один з основних конкурентних показників якості тканини забезпечує пряжа (трикотажна і ткацька), якій у 2005 р. був присвоєний сертифікат якості Velcoro. У готовому вигляді тканини "Текстерно" сертифіковані за стандартом ISO 9001 (2005р.) і відповідають іншим міжнародним стандартам, в тому числі вимогам ОКО-ТЕХ 100 2005 р. З першого року свого існування підприємство займало лідируючі позиції в текстильній промисловості України. За радянських часів за успішні виробничі показники підприємство неодноразово було відзначено високими урядовими грамотами та нагородами. З 2004 р. колекція тернопільських бавовняних тканин постійно експонується на національних і міжнародних виставках, у тому числі "НЕІМТЕХТІЛ" (Франкфурт, Німеччина), де вже високо оцінена фахівцями і споживачами, а також відзначена низкою нагород і призів різної номінації: 2004-2006 рр. – дипломи "За кращу якість і дизайн продукції"; 2004-2006 рр. – Золота медаль "Кращий вітчизняний товар року"; 2005 р. – звання "Краще підприємство року" – Асамблея ділових кіл України; 2005р. – міжнародний приз "За якість в текстильній та швейній промисловості" – (Мадрид, Іспанія); 2005 р. – Золотий знак "Управління глобальною якістю" – Клубу лідерів торгівлі (Мадрид, Іспанія); 2006 р. – міжнародний приз "Золота Європейська нагорода за якість" – (Приз нового тисячоліття) Клубу лідерів торгівлі (Париж, Франція); 2008 р. міжнародний приз "Золота нагорода за технологію і якість" – (Приз нового тисячоліття) Клубу лідерів торгівлі (Париж, Франція).

ВАТ «Текстерно» знаходиться в північній частині міста Тернополя займає площу 54 га, включає головний корпус, який

розташований при вході підприємства, також є прядильна фабрика, обробна фабрика, ткацька фабрика, які розташовані неподалік головного корпусу. Відстань до найближчої забудови становить 500 м. Підприємство споруджене на території із рівнинним типом рельєфу. Тут переважають чорноземні ґрунти. Висота стояння ґрунтових вод – до 5 м не зустрічається. Заболочених територій на підприємстві немає. Мінімальна санітарно-захисна зона згідно ДСП "планування та забудови населених пунктів" становить 50 м. Загальні межі зон впливу при будівництві та експлуатації об'єкту знаходяться в межах нормативної зони.

На даний час основними видами впливу підприємства на навколишнє середовище є викиди в повітряне середовище. Серед джерел забруднення навколишнього середовища найбільшу роль відіграє котельня. В котельні встановлено два парових котла AVOGADRO ST-12, продуктивністю 12 т. пари в годину (кожний) і з тиском пари 1,2 МПа. В комплект заводської поставки котла входить: котел, газопальниковий блок з дуттєвим вентилятором, економайзер, живильні насоси і щит управління.

Аналіз результатів розрахунків розсіювання на ЕОМ викидів від джерел забруднення об'єкта показав, що концентрації забруднюючих речовин по діоксиду азоту та оксиду вуглецю в довільній точці розрахункового майданчику та на межі санітарно-захисної зони з врахуванням фону не перевищують ГДК.

Фонові концентрації згідно з порядком визначення величин фонових концентрацій для міст з кількістю населення до 250 тис. мешканців становить по діоксиду азоту – 0,35 ГДК, по оксиду вуглецю – 0,3ГДК.

Отже, провівши розрахунки концентрації викидів та порівнявши їх з нормами ГДК, можна зробити висновок, що підприємство ВАТ «Текстерно» не завдає негативного впливу здоров'ю людини. Також вплив на атмосферне повітря є незначним і забруднення переважно знаходяться на рівні фону.

Водопостачання котельні запроектовано від існуючого водопроводу заводу, каналізація котельні – відповідно в існуючу мережу каналізацій. Добова кількість стічної води від будинку – 0,225 м³/добу.

На хімоводоочистці встановлені Na-катионові фільтри діаметром 2,5 м. Робочий цикл 1 фільтра включає в себе такі операції: пом'якшення води, рихлення катіоніта, регенерація катіоніта і відмивка. В середньому за один цикл фільтр пом'якшує близько 400-450 м³ води.

Інженерне забезпечення об'єкту виконано згідно технічних умов відповідних служб району. Аварійні ситуації на об'єкті можливі у випадку короткого замикання електроустановок або непередбачуваних причин. У випадку пожежі концентрація продуктів згорання в атмосфері на осі факелу може досягти перевищених значень ГДК. Виділення особливо небезпечних речовин у випадку аварії не передбачається. Попередження, локалізація і ліквідація наслідків пожежі відображені в технологічному та сантехнічному розділах проекту.

Контроль за дотриманням нормативів ГДВ здійснюється спеціалізованою атестованою лабораторією. Оскільки підприємство на даний час працює не в повну потужність і кількість виготовлення матерії значно зменшилася, то підприємство не завдає великого негативного впливу на довкілля та на водні ресурси.

До заходів із зменшенню викидів в атмосферу належать:

1. Використання більш екологічно-чистого палива.
2. Технологічні заходи – використання сучасного технологічного обладнання, процес спалювання газу в яких автоматизований, що приводить до мінімальної кількості спалювання газу та мінімальної кількості шкідливих викидів в атмосферу.
3. Заходи планувального характеру, які впливають на зменшення викидів підприємства на житлові райони – розширення санітарно-захисної зони.
4. В процесі роботи котла:

а) вибір оптимальних режимів роботи котла, які відповідають мінімально можливому коефіцієнту надлишку повітря в зоні горіння, при якому вихід продуктів хімічного спалення має оптимальні значення, або відсутній. Цей метод дозволяє також знизити кількість викидів оксиду азоту.

б) експлуатація агрегату на нижчих навантаженнях (порядку 80% від номінального). При даних навантаженнях досягається зниження оксидів азоту на 10-15%.

в) ліквідація неорганізованих підсосів повітря, забезпечення необхідної кількості повітря, яке подається в топку, його якісне перемішування з газом і підтримування необхідної тяги в топці котла.

5. Підтримувати в робочому стані контрольно-вимірювальні прилади та системи автоматики та регулювання.

6. Своєчасно проводити ремонт пальників, обшивки котлів, вести очистку газоходів.

Отже, аналіз рівня впливу на навколишнє середовище ВАТ «Текстерно» дозволив зробити висновок про екологічну безпеку даного об'єкта.

Література:

1. Викиди забруднювальних речовин в атмосферу від енергетичних установок. Методика визначення. ГДК 34.02.3005-2002.

2. З історії підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.texterno.com/ua/29658/29659/>

3. Фондові дані ВАТ «Текстерно».

Анастасія ДМИТЕРКО, магістрант групи зМЕ-1
Науковий керівник: к.г.н., доц. **Янковська Л. В.**

**ФІТОЦЕНОЗИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ВУЛИЦЬ МІСТА
ТЕРНОПОЛЯ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЇХ
ФІТОМЕЛІОРАТИВНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ**